

M-båten 3/4 . 2014

Eskaderchefen har ordet

Att sommaren 2014 skulle bli så fantastiskt fin kunde man inte drömma om i midsommartid. Ruskväder med åska och ordentlig kyla bjöds vi på från midsommar och fram till vår Mälarbåtsvecka. Vattentemperaturen var nere på 15 grader de första dagarna under SM. Luften över fjärden var tung som ett isblock vissa dagar.

Efter att SM-seglingarna avslutats var det annat ljud i skällan. Stekande sol, svaga vindar vecka efter vecka och vi som stack ut i skärgården fick ytterligare en fantastisk seglingssemester.

Vårt SM drog som vanligt ca 20 båtar det får anses mycket bra nuförtiden.

Två debutanter seglade SM detta år. Stefan i M30-67 La Vie och Marcus i M30-113 Bellamie visade att dom blir farliga konkurrenter i framtiden. Manne Norrhäll fick ihop en mycket meriterad besättning i år. Han hade Henrik Glimstedt som seglar Stare och trefaldige Mästarnas Mästare Niclas Edler ombord. Dom har lovat att ställa upp igen i Nynäshamn

där vi hoppas på att även vår förbundskapten i bandy, Jonas Claesson ska dyka upp med 112:an. Vi hoppas på att fler seglare från andra klasser lockas med så vi får fina och spännande seglingar även framöver.

Fjolårets eskader med sju M30 kunde inte upprepas detta år. Vi hoppas dock att ni som inte brukar semestra i skärgården ska ta chansen att hänga på om tillfälle bjuds nästa sommar. Det finns inget mer rogivande än att oluffa bland kobbar och skär för att allt som oftast se havsörnar och sälar mm. Det enda viktiga är ju att få en säker natthamn och en fin solnedgång och något gott att grilla.

Vi har i år arrangerat två egna seglingar i Västerås då klubbarna lägger ner sina seglingar och satsar allt på en enda SRS-segling under säsongen.

Nästa år bjuder vi in utsocknes M-båtsseglare till vår- och höst-Jakterna vi planerar. Eventuellt kan det också bli en Stockholms-jakt nästa sommar. Dom som inte seglar sina båtar själva lånar ut båten till en seglarkompis från en annan stad är principen.

Årsmötet 30 november blir nästa punkt för oss. Kom till Götas lokal (se inbjudan) och tyck till det bjuds på kaffe med bullar som effektivt dragplåster.

Totte

Härmed kallas alla medlemmar i M-båtsförbundet till ordinarie årsmöte

Tid: Söndag 30 november 2014 kl 13,00

Plats: Spinnhuset, Göta SS, Långholmen.

Dokument:

Verksamhetsberättelse, förvaltningsberättelse och budgetförslag bifogas kallelse. Motioner och TK kommentarer.

Dagordning:

- 1 Årsmötets öppnande
  - 2 Upprop och upprättande av röstlängd
  - 3 Val av justeringsman att jämte mötesordförande justera årsmötets protokoll
  - 4 Val av två rösträknare
  - 5 Fråga angående mötets behöriga utlysande
  - 6 Val av ordförande och sekreterare för mötet
  - 7 Styrelsens verksamhets- och förvaltningsrapport
  - 8 Revisionsberättelse
  - 9 Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen
  - 10 Val av styrelsemedlemmar enligt paragraf 19
  - 11 Val av revisor enligt paragraf 19
  - 12 Val av valnämnd enligt paragraf 19
  - 13 Behandling av motioner
  - 14 Övriga ärenden vilka styrelsen vill ta till årsmötesbeslut
  - 15 Fastställande av inkomst- och utgiftsstat enligt budget samt årsavgift för kommande verksamhetsår
  - 16 Övriga frågor
  - 17 Mötets avslutande
- Välkomna önskar styrelsen för M-båtsförbundet!

Om plastbåtar

Omkring 2004 köpte vi formarna till M -trettian från Tufa Marin. Anledningen var att ägaren hade varskott oss om att ett gäng danskar ville köpa och göra om botten på båtarna. Vi fick köpa för 15000,- vilket vi tyckte var OK. Erik Zarins i Köping som förmodligen är Sveriges mest rutinerade byggare av skärgårdskryssare och R-jakter i plast åtog sig att förvara dom och utarbetade underlag för byggnation samt gjorde en kostnadsberäkning. Han var väl medveten om att Roy Sandgrens noggrant beräknade viktfördelning inte fick ändras eftersom det var livsviktigt att trä- och plasttrettior måste vara

Foto Björn Hedin

likvärdiga, vilket dom hade varit från början. Innerst inne trodde jag inte att det skulle byggas några nya båtar, men vi ville i alla fall försäkra oss om att möjligheterna fanns.

Till min stora glädje byggdes det två skrov i formarna, Björn Johanssons och Mats Falles projekt. Dessutom gjorde Erik en kölplugg som förbundet bekostade. Den enda diskussion som uppstod i samband med byggena var att Erik krävde att få använda moderna byggmetoder, dvs att göra skroven i sandwich. I början var Roy inte överens med Erik, men vad jag kan minnas så

accepterade han de nya metoderna under förutsättning att totalvikt och viktfordelning inte ändrades.

Samtidigt började Paul Brauns i Östhammar att bygga en trätrettia. Han ville slippa järnspant eftersom dessa var orimligt dyra och då det nya byggnadssättet med skålade bord gav erforderlig styvhet i alla fall. Vikten kunde lätt kompenseras. Dåvarande TK vägrade att gå med på detta. Om inte Paul hade haft en son som var expert på rostfritt hade bygget avstannat.

Nu har Janne Björnberg och Roy byggt två M tjugotvåor i plast, något som vi trodde var otänkbart för några år sen. Mot all förmodan kan kanske klasserna leva vidare tack vare dessa initiativ.

Till min stora förvåning har jag hört glunkas om att det finns folk i förbundet som istället för att vara glada och tacksamma för att M-båtarna kanske räddas ägnar sig åt att kritisera iniativen och befara att de nya båtarna får orättvisa fördelar utan att ha klart för sig att båtarna i alla tider har varierat i vikt och styvhet. Exempelvis varierar vikterna

Sm

Foto Björn Hedin

SM 2014 på Rastaholm

Årets SM-vecka låg i sluter av juni med Rastaholm som hamn och Björkfjärden som seglingsområde. Att lägga seglingar tidigt på säsongen på Björken har sina risker vilket vi fick erfara.

Helt blank fjärd tills 10 minuter före Tune-Up-starten var första startskottet. Dock fick vi en mycket kort men intensiv uppvärmning inför kommande SM.

SM-ets första dag bjöd på vridiga vindar men vindstyrkan var rejäl så alla var nöjda efter att seglat i till slut ganska friska sydvästliga vindar.

Dag två var inte direkt spännande. Trots rapporter om vindstyrka

på 4 m/s i hela mellansverige så vägrades vinden att komma ner på Björkfjärden. Vattentempen var bara 15 grader vilket gjorde luften så trög att gradientvinden inte kunde få igång en strömning vid vattenytan. En hel dag i solsken utan vind. Tillbaka in i hamn efter att hittills bara fått ihop 3 seglingar från dag 1.

Sista dagen kom det ostlig vind som minst sagt var omöjlig att begripa. Totala stiltjen, motvrid på 40 grader, vrid åt motsatt håll, nya stiltjeområden mm gjorde det helt omöjligt att segla säkert.

Totalledningen skiftade mellan seglingarna och efter 3 genomförda

seglingar var Yrhättan i ledning med Disa som tvåa och Avec som trea. Därefter enstaka poängskillnader ända upp till tionde plats.

Då en sista segling drogs igång kunde Janmarkarna i Disa ta hem guldmedaljen före Manne Norrhäll med team Avec och Totte, Uffe o Micke på Yrhättan. Helt tätt upp till tionde plats. Mycket bra seglat av hela Eskadern.

Att vi håller god klass seglingsmässigt kan jag påstå då jag också seglade Neppar-SM i år. Jag tycker att de båda klasserna är mycket likvärdiga seglingsmässigt. Tätt till tionde plats även där.

Du har väl inte glömt att betala medlemsavgiften?

Efterlyses

Bilder, historier och annat material behövs till boken som äntligen kan komma igång efter årsskiftet.

Hör av er till mig bo.stenstrom@smutbildning.se om ni har nåt av intresse.

Sm

Inbjudan till M30-Eskaderns årsmöte 2014 !!!

Söndagen den 30 November i Götas klubblokaler på Långholmen
kl.10.30-12.00

Nya och gamla M30-ägare välkomnas varmt till årets Eskadermöte.

Kom och tyck till och ge dina synpunkter på vad Eskadern skall göra det kommande året 2015.

Föreslagen dagordning

- §1 Mötets öppnande
- §2 Val av mötesordförande
- §3 Val av mötessekreterare
- §4 Året som gick – Eskaderchefen har ordet
- §5 Av eller till styrelsen framlagda ärenden
- §6 Medlemmarnas punkt – ordet är fritt för synpunkter och förslag
- §7 Eskaderstyrelsens sammansättning kommande år
- §8 Eskaderns mål och fokus för 2015
- §9 SM2015 och övriga kappseglingar
- §10 Seglingspriser (delas ut på M-båts förbundets årsmöte)
- §11 Övriga frågor
- §12 Mötets avslutande

(Skr.)

Kommentarer till inlämnade motioner inför årsmötet 2014.

M-båtsförbundets Tekniska Kommitté har av styrelsen blivit ombudda att kommentera tre insända motioner som skall behandlas på årsmötet 2014.

M22

Motion om att endast godkänna enkellaminat i plastskrov vid nybyggnad av M22.

Tk:s kommentar:

Pkt 1

Då det är formarna som ger skrovets mått och form påverkas detta inte om skroven byggs som enkellaminatskrov eller som sandwichlaminatskrov.

Pkt 2

Vikten på skroven skall stämma med vikter som anges i klassreglerna oavsett vilken typ av laminat som används.

Pkt 3

Masströghetsmomentet kommer att påverkas marginellt. Då Sandwichlaminat (tjocklek ca 17-18 mm) på ett M22 skrov mer liknar träbåtens bordläggning (tjocklek 16 mm) kommer sandwichlaminat ge ett masströghetsmoment som avviker ytterst lite från träbåtens.

Pkt 4

Då många träbåtar har plywooddäck samt att flera båtar också är nåtlimmade medan andra båtar inte är nåtlimmade eller har plywooddäck har vi redan en skillnad i vridstyvhet mellan båtarna.

Vridstyvheten blir generellt något högre med sandwichlaminat, men den slutliga vridstyvheten beror också på vilka förstärkningar som anbringas i skrovet.

Vi tror inte att skillnaden i vridstyvhet mellan enkellaminat och sandwichlaminat är så stort att det påverkar båtens form i vattnet nämnvärt.

Pkt 5

Att ett riktigt vasst föremål, som t.ex. en vass för kan skada friborden lättare på ett sandwichlaminat än på ett enkellaminat är troligt men ett inträngande föremål bromsas betydligt bättre med sandwichlaminat än med enkellaminat.

Några nackdelar med sandwichlaminat:

- Något högre materialkostnad
  - Något högre vikt (3-4 %)
  - Mer komplexa infästningar
- av t.ex. röstjärn mm

Några fördelar med sandwichlaminat:

- Styvheten och energiupptagningen är många gånger högre hos sandwichlaminat än hos enkellaminat vilket gör att sandwichlaminat klarar kollisioner och andra skador mycket bättre än enkellaminat
- Mindre risk för utmattnings-skador på hårt belastade partier
- Risken för kondens på insidan av skrovet minskar
- Ett skrov med bättre ytfinish då montering av förstärkningar och infästningar inte ger krympningar på utsidan av skrovet som sker vid enkellaminat. Detta syns tydligt på M30 i plast

Tk:s samlade bedömning ger att Tk före-slår avslag för motionen då fördelarna med sandwichlaminat bedöms som större än nackdelarna.

M30

Motion om att endast godkänna enkel-laminat i plastskrov vid nybyggnad av M30.

Tk:s kommentar:

Pkt 1

Då det är formarna som ger skrovets mått och form påverkas detta inte om skroven byggs som enkellaminatskrov eller som sandwichlaminatskrov.

Pkt 2

Vikten på skroven skall stämma med

vikter som anges i klassreglerna oavsett vilken typ av laminat som används.

Pkt 3

Masströghetsmomentet kommer att påverkas marginellt. Då Sandwichlaminatet (tjocklek ca 20-21 mm) på ett M30 skrov mer liknar träbåtens bordläggning (tjocklek 18 mm) kommer sandwichlaminat ge ett masströghetsmoment som avviker ytterst lite från träbåtens.

Pkt 4

Då många träbåtar har plywooddäck samt att flera båtar också är nåtlimmade medan andra båtar inte är nåtlimmade eller har plywooddäck har vi redan en skillnad i vridstyvhet mellan båtarna.

Vridstyvheten blir generellt något högre med sandwichlaminat, men den slutliga vridstyvheten beror också på vilka förstärkningar som anbringas i skrovet.

Vi tror inte att skillnaden i vridstyvhet mellan enkellaminat och sandwichlaminat är så stort att det påverkar båtens form i vattnet nämnvärt.

Några nackdelar med sandwichlaminat:

- Något högre materialkostnad
- Något högre vikt (3-4 %)
- Mer komplexa infästningar av t.ex. röstjärn mm

Några fördelar med sandwichlaminat:

- Mer komplexa infästningar av t.ex. röstjärn mm
- Några fördelar med sandwichlaminat:
- Styvheten och energiupptagningen är många gånger högre hos sandwichlaminat än hos enkellaminat vilket gör att sandwichlaminat klarar kollisioner och andra skador mycket bättre än enkellaminat
  - Mindre risk för utmattningsskador på hårt belastade partier
  - Risken för kondens på insidan av skrovet minskar
  - Det blir mycket större frihet vid inredning av skrovet då t.ex. den längsgående förstärkningen utgår vid sandwichlaminat
  - Ett skrov med bättre ytfinish då montering av förstärkningar och infästningar inte ger krympningar på utsidan av skrovet som sker vid enkellaminat. Detta syns tydligt på M30 i plast

Tk:s samlade bedömning ger att Tk föreslår avslag för motionen då fördelarna med sandwichlaminat bedöms som större än nackdelarna.

Samtliga klasser

Motion om att slopa den 5 åriga mätningen.

Tk:s kommentar:

Motionärens avsikt med motionen är att den kronologiska mätningen av båtar förnyande av klassbevis

slopas. Äldre båtar skall idag mätas vart femte år och nybyggda båtar skall mätas om efter tio år. Om femårsmätningen slopas måste också tioårsmätningen utgå.

Om ändringar som avviker från ritningarna och/eller klassreglerna utförs på båten skall båten mätas om av mätman (enligt definition i klassreglerna) för att klassbeviset skall gälla fortsättningsvis.

Om motionen antas bör kontroller av båtar utföras i samband med regattor för att säkerställa att båtarna även i fortsättningen uppfyller kraven i klassreglerna. Kontroller kan utföras på samtliga båtar eller som stickprov på ett fåtal båtar.

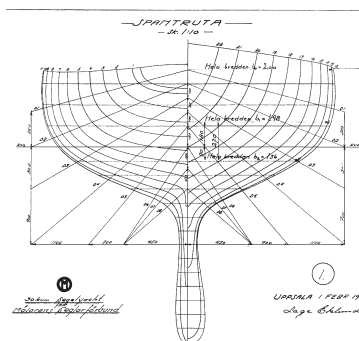
Tk föreslår att motionen antas.

Stockholm, den 24 september 2014

Tekniska Kommittén

Gm

Jan Söderberg

Om att måla plastbåtar

Min båt är byggd 1978, alltså ungefär samtidigt som plasttrettiorna. För några år sen upptäckte jag att gelcoaten började krackelera i ytlaget. Något måste göras, alltså. Inlämning för sprutmålning skulle kosta 30-40000, ommålning med tvåkomponentsfärger visste jag av erfarenhet var ganska krångligt med risk för rinningar och att färgen skulle hugga innan man var klar med efterstrykning.

På mässan förra året fick jag se Kent Johanssons Rival 22 som var målad med sträcklack, en helt ny metod lanserad av den holländska färgfabrikanten de Ijsseel. Enligt broschyren var det fruktansvärt komplicerat. Man skulle ha masker, rymdoveraller och perfekta förhållanden mm. När jag pratade med folk om systemet konstaterade jag att verkligheten var betydligt enklare. Normal luftfuktighet och en temperatur mellan 18 och 20 grader var det viktigaste. Färgblandning och förtunning fanns specificerat och importören kunde räkna ut åtgång med hjälp av ett schema för att beräkna ytorna. Alltså satte jag igång med äldste sonens hjälp. Först slipade vi ner gelcoaten med 180-papper och epoxyspacklade de

rollade vi på tre lager epoxy som slipades ner med 240-papper. Jobbigt men inte särskilt svårt. Tre dagar tog S 30-skrovet inkl. kaffepauser.

Tvättning igen och väntan på rätt temperatur. Här gällde det att inte förivra sig. 20 grader gällde!

Första lagret blev lite si så där. Vi upptäckte att man måste ha en gubbe (eller gumma) som lyste från sidan för att upptäcka kalfläckor. Rollarna måste bytas ungefär tre gånger per sida. 18 rollar gick åt totalt. Man rollade uppifrån och ner i våder på ungefär en halv meter och drog ut bakåt. Inga penslar behövdes. Man hade god tid på sig att reparera misstag. Slipning med scotchbrite och sen andra lagret som gick bättre. Tredje lagret blev perfekt. Då hade vi fått in metodiken.

Resultatet blev en perfekt yta som ser ut som sprutmålad och är stenhård. Skit i vattenlinjen kunde jag tvätta med bara en svamp. Vax och rubbing behövs inte. Hårdheten i ytan gör att man inte behöver vara rädd för nötning. Kostnaden: Cirka 6500,-. Kan rekommenderas!

Sm

Resultat i halvmodellen 2014

M-båts Yachten, 6:e Juni
(3 seglingar)

M30-69 Engblom

M30-121 Eva Myrin

M30-129 Oskar Bergman

M30-1 Tord Bergman

M30-37 Johnnie Gustavsson

M30-3 Mikael Jansson

Vikingaregattan

Inga resultat rapporterade för M30

Sundyholmsregattan

Inga resultat rapporterade för M30

Distansen (1 segling)

Inga resultat

SM (7 seglingar) OK

M30-124 Henrik Janmark

M30-114 Manne Norrhäll

M30-1 Tord Bergman

M30-123 Nisse Olsson

M30-129 Oskar Bergman

M30-74 Magnus Nilsson

M30-69 Ulf Engblom

M30-105 Stefan Gylleby

M30-115 Sten Torold

M30-48 Rolf Lindholm

M30-113 Marcus Aspenberg

M30-2 Carl Jorns

M30-121 Eva Svensson Myrin

M30-109 Ted Lundberg

M30-37 Johnnie Gustafsson

M30-79 Lennart Häll

M30-107 Jan Söderberg

M30-44 Göran Lindahl

M30-67 Stefan Larsson

M30-84 NN

M30-112 Jonas Claesson

Svearnas Ordinarie (1 segling)

Inget resultat för M30

Vikingarnas Injudningssegling
(2 seglingar)

M30-113 Marcus Aspenberg

M30-109 Ted Lundberg

Mälarbåtsyachten Augusti
(Västerås)

M30-1 Tord Bergman

M30-129 Sten Torold (lånad båt)

M30-69 Ulf Engblom

M30-4 Stig Kranberg (lånad båt)

M30-44 Göran Lindahl

M30-3 Mikael Jansson

M30-121 Eva Svensson Myrin

M30-117 Robert Engblom

M30-79 Lennart Häll

Höst Rasta (4 seglingar) OK

M30-123 Nisse Olsson

M30-69 Ulf Engblom

M30-115 Sten Torold

M30-1 Tord Bergman

M30-109 Ted Lundberg

M30-107 Jan Söderberg

Sammanställning Halvmodellen 2014

1. M30-1 Yrhättan, Tord Bergman
2. M30-69 MayLou, Ulf Engblom
3. M30-115 Resolut, Sten Torold

Priser

Vinnare Halvmodellen

M30-1 Tord Bergman

SM Vinnare

M30-124 Henrik Janmark

Kanonen

M30-69 Ulf Engblom

Trimpokalen

M30-69 Ulf Engblom

Debutanten

M30-113 Marcus Aspenberg

SM resultat M22

M22-85 Stefan Hultgren
 M22-88 Team Lundevall/Lake
 M22-121 Seth Holstensson
 M22-118 Gunnar Lindstrand
 M22-133 Erik Persson
 M22-40 Niklas Forslund
 M22-82 Joel Jeif
 M22-24 Wille Christiani
 M22-141 Jan Björnberg
 M22-71 Andreas Tedbrant
 M22-96 Björn Thorvaldsson
 M22-78 Erik Häggström
 M22-81 Christoffer Clevhammar
 M22-114 Mathias Söder
 M22-44 Jacob Godin Forsberg
 M22-38 Ellinore Seybolt
 M22-35 Jan Soddu
 M22-42 Erik Stenström

Bryggseglartävling och M30-jakten i Västerås på Nationaldagen.

Text och bilder Anders Tornberg

På nationaldagen 6/6-2014 samlades flera M30 seglare i Västerås för att göra upp i M30-jakten. Nu bar det sig inte bättre än att dagen började lugnt – väldigt lugnt. Typ 0 m/s. Men skam den som ger sig! Vi skapade genast en ny tävling i väntan på vind (som kom någon timme senare) i form av "Svenska Bryggseglarförbundet" (kan det bli en sektion inom M-båtsförbundet?). Till segrare korades Johnnie Gustavsson i M30-37 "La Yota" ty hans båt låg närmast bryggan.

Efter avverkad bryggseglartävling

gick vi över till det vi tänkt oss – nämligen M30-jakten.

Den genomfördes i ett behagligt tempo med jämnt fördelade vindpustar över Västeråsfjärden. Då tävlingen nästan låg uppe på land vid Östra Hamnen/Lillåudden medförde detta att vi hade publik vilket inte är så vanligt förekommande på våra seglingar. Det var så nära land att Johnnie Gustavsson i M30-37 körde på grund men ingen i publiken kom till skada! Detta lät mer än var det var!

Hur slutade det då? Uffe Engblom i M30-69 "May Lou" vann med god marginal före Eva Myrin i M30-121 "Pirat" och tätt följd av Totte Bergman i M30-1 "Yrhättan". Kampen dem emellan avgjordes på sista racet och det skilde mindre än 1 meter

mellan Pirat och Yrhättan. Totte tyckte det verkade som domaren (undertecknad) var mutad fast om sanningen ska fram var han mer matad än mutad då man måste se till att smörja kråset så man orkar tuta vid 5-4-1 och 0 och sedan hålla koll på va´ f-n de tog vägen. Fjärdeplatsen, hack i häl på sin far Totte, kom Oscar Bergman i M30-129 "Svala". Femte- och sjätteplatsen knep Johnnie Gustavsson i M30-37 "La Yota" och Micke Jansson i M30-3 "Ester". Icke tävlande dock deltagande, som startfartyg var m30-20 "Tösen" med mutade, jag menar matade Anders Tornberg. Vi hänvisar vidare till "facebook M30-gruppen" och artikeln inlagd den 6 juni av Ulf Engblom.

Resultatlista:

- 1 Ulf Engblom och Hasse Svensson (E-tuna), M30 69 May Lou 5p 2,(4),2,1
- 2 Eva Myrin och Hasse Svensson (V-ås), M30-121 Pirat 6p 3,1,(4),2
- 3 Totte Bergman och Claes Karlsson, M30-1 Yrhättan 6p 1,2,3,(4)
- 4 Oskar Bergman, Mats E och Magnus S M30-129 Svala 7p (4),3,1,3
- 5 Johnnie Gustafsson och Gustaf Holmgren M30-37 La Yota 8p 6,(6),5,5
- 6 Mikael Jansson, Göran Lindahl, Björn Sjöman M30-3 Ester 8p 5,5,6,dns

M30 är en familjebåt

Nu har vi en till gäst på M30 nummer två. I somras seglade vi för första gången med vår son Justus, 10 månader. Det gick alldeles utmärkt. Smekplankan har varit till hjälp för att skapa ett stort rum för honom under däck. Prioriteringar ändrades lite jämfört med tidigare somrar. Ett stort fokus låg på att hitta sandstränder. En väldigt fin sådan hittade vi i en lagun norr om Skutviken på Rånö där man precis kan få in en M30.

Hälsningar

Isabell, Justus och Calle.

M22-klubben

Vilken sommar det har varit! Även om undertecknad inte har fått så många nautiska mil under kölen. Själv inledde jag säsongen tillsammans med min dotter och min bror på SSG:s klubbkappsegling Boo fyr - Lilla skratten. Det blev en lång dags färd som avslutades med motorgång till klubbholmen, ity vinden tog slut. Motorn är ett bra tillbehör för en segelbåt i sådana stunder och jag har skrivit några

rader om denna tingest i en annan artikel.

En motor var nog det som hade behövts fredagen den fjärde juli på Rastaholm. Vinden denna andra dag på SM räckte inte till för segling. Stockholms Segelsällskaps arrangemang var dock i övrigt tillfyllest och det är glädjande att vi var 17 stycken M22 på banan. Extra glädjande naturligtvis för vinnarna

Foto Björn Hedin

Stefan Hultgren och Mattias Edman i nr 85 Solett seglandes för Nyköpings segelsällskap. Silvermedaljerna kneps av Kristina Lundevall och Peter Lake i nr 88 Colibri seglandes för Runmarö Yacht Club. Bronset fiskades upp av Seth Holstensson, Sven Matton och Johan Haasum i nr 121 Frisco seglandes för Gaff Yacht Society.

Hur det gick för undertecknad? Efter de två inledande seglingarna ledde vi regattan, men det gick över och vi slutade på en sjätteplats.

Nästa års SM ordnas av Nynäs- hamns Segelsällskap 6-9 augusti.

Foto Björn Hedin

Där har jag endast seglat A22 tidigare, så det blir en ny M22 erfarenhet. Det är ju en bit att ta sig för en och annan M22, varför M22-klubben kommer att anordna en tillfartseskader som kommer att lägga ut från Napoleonviken måndagen den 3:e augusti.

Till dess eller tidigare: väl mött under vintersäsongen där, för egen båts del, hålskeppet skall erhålla lite kärlek.

*Mikael Forslund
Representant för M22-klubben
M22-40 Camilla*

Järngenuan

Segelbåtstillbehöret som används när det saknas vind är en ofta förbisedd tingest, som förväntas ställa upp i ur och skur.

Jag syftar på motorn. Det gör den oftast (ställer upp), även om den har en tendens att triskas när den som bäst behövs. För att stilla seglingsabstinensen under vintersäsongen är det lämpligt att ge denna förbisedda tingest lite uppmärksamhet, så att den hoppar igång med ett glädjeskutt när du skall ut ur slussen eller det är bleke och du vet att i fjärran har klubbkamraterna redan tänt grillen.

Med min båt följde en fantastisk utombordare. En Tomos T4. En slovensk luftkyld 2-taktare utan växellåda, men med separat tank och belysningsuttag! Avsaknaden av växellåda kunde man leva med, det gjorde att den var synnerligen lätt, vilket är en fördel vad gäller att lyfta på och av - samt att den ringa vikten gav halvdäck en chans att behålla språnglinjen.

Varför är inte fler utombordare luftkylda? Det är skönt att veta att om motorn går, så får den kylning! En vattenkyld motor vet man ej säkert. Det gäller att ha koll på skvallerstrålen. Men den skvallrar bara om att det är vattentryck i motorn, ej om trycket är tillräckligt

på grund av en gisten impeller. Ej heller om termostaten har öppnat eller ej, så att motorn faktiskt får ta del av det svalkande kylvattnet.

Äldre utombordare utan elektronisk tändning får sin tändspänning meddelst de permanentmagneter som sitter monterade i svänghjulet. Dessa avmagnetiseras av tidens gång och en vacker dag så tänder det bara ibland eller inte alls. Detta hände denna eminenta motor. Men jag fann bot. Det finns tändstift som förmår att ge gnista även om tändspänningen är låg. Dessa stift har en elektrod av iridium, som är en ovanlig metall i platinafamiljen. Iridium har fått sitt namn från latinets iris (regnbåge), ity iridiumsalter har starka färger. Det är hårt, tål hög temperatur och är den mest korrosionsbeständiga av metaller - således som gjort för nautisk miljö!

Sätt i ett iridiumstift du också, det ger även en modern motor bättre gnista. Och se fram emot nästa säsong då dina båtgrannar framstår som farbror Melker, när din motor alltid startar på första rycket.

*Mikael Forslund
Representant för M22-klubben
M22-40 Camilla*

Vinterträffen på Västerås Fritidsmuseum 25 januari

Lördagen den 25 januari träffades 35 seglare och båtbyggare/renoverare för att avnjuta ärtsoppa, punsch och lite annan underhållning.

Det började med mingel och ärtsoppa. Efter detta visades filmen från Kungsörs Båtvarv då A22:an Rush III byggdes- året var 1944. Allt från att en enorm mahognystock levererades och sågades upp till den fullt färdiga seglande Rush III. Båten var beställd av Lasse Thörn som ju med 5,5:an med samma namn vann OS i Melbourne 1956.

Därefter fick Johan Tillander ordet och med ett bildspel som stöd berättade han om sin seglingskarriär som förutom de minsta jollarna innefattade Finnjolle och Starbåt.

Efter en kaffepaus fick vi sedan höra Mats Falles redogörelse för hur man bygger en Mälar 30 idag. Många detaljer diskuterades och fina bilder visades.

När klockan närmade sig solnedgång var det dags att avsluta mötet och alla deltagare kunde börja på hemresan med en båt- och seglingsinjektion som räckte fram till sjösättningen.

Totte Bergman

PUB-AFTON hos Segelsällskapet Gäddviken

En lyckad kväll! Henrik Janmark och Owe Lundblad gjorde en riktigt bra genomgång av kappseglingsregler. Detta väckte ordentliga diskussioner runt reglerna och Puben höll igång till sent inpå natten.

Genom. Gregor W, M30-35
Tryckning: Allduplo offsettryck AB

Segla vackert!